

26. maj 2026

UPA2026/150

Uunga siunnersuut: Nuummi Imarsiornermik Ilinniarfimmum ininik attartuinnarani, Namminersorlutik Oqartussat tassunga illussamik sanatitsigunik, piginnittuugunillu siunissamut ungasinnerusumut naleqqunnerussanersoq pillugu nassuiaasiornissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Attartuinnarnermut nallersuullugu piginnittuunermi aningaasatigut, allaffissornikkullu kingunissaanik nassuiaat misissueqqissaarnertaqassaaq. (Inatsisartuni ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit)

Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit, siunnersuuteqarneranut Siumut sinnerlugu qujanaq, imaattumillu oqaaseqarfigissavarput.

Imarsiornermik ilinniartitaaneq inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnarpoq. Aalisarneq aammalu imarsiorneq suli nunatsinni inuussutissarsiutit pingaarnerpaajuvoq, taamaattumillu pingaaruteqarpoq siunissami imarsiorluni ilinniartitaanermi nutaaliaasunik, aammalu patajaatsunik ineriartortitsisunillu avatangiiseqarnissaq atugassaqtitaanissarlu.

Siumut isumaqarpoq Imarsiornermik Ilinniarfiup siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu qanoq pitsaanerpaamik illuutini atugassaqtitsisoqarsinnaanissaa pillugu erseqqinnerusunik misissuisoqarnissaa pisariaqartoq. Taamaattumik Inatsisartut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit pitsaanerusunik tunngavissaqarnissaat pissusissamisoortutut isigaarput, attartortuarnissaq qimallugu illuanili nammineq pigisamik illuuteqalernissaq isumatusaarnerpaajussasoq Siumut isumaqarpoq.

Siunnersuummi aammalu Naalakkersuisut akissuteqaataanni saqqummiunneqarpoq Nuummi Kalaallit Nunaanni Imarsiornermik Ilinniarfik ullumikkut inissatigut killilinnik aammalu utaqqiisaasumik atugassaqtitsiviusoq. Naalakkersuisut aamma paasissutissiisutigaat Issortarfimmi attartorneq atorunnaarsinneqarsimasoq aammalu ilinniarfiup inissinneqarfissaanik nutaanik ujartuisoqartoq.

Siumut isumaqarpoq Inatsisartut siunissami aalajangiinerisa inissatigut pisariaqartitanut maannakkorpiaq tunngannginnissat pingaaruteqartoq, kisianni aamma nunatsinni tamarmi imarsiornermik ilinniartitaanerit ineriartortinneqarnissat pillugu ataatsimut isiginninnermik tunngaveqassasut.

Tusagassiutini aammalu inuiaqatigiinni oqallinnermi oqaatigineqarpoq Nuummi Qeqertat ilaani siunissami nutaamik imarsiornermik ilinniarfimmik pilersitsisoqarsinnaanera eqqarsaatigineqartoq. Taamatuttaaq oqaatigineqarpoq imarsiornermik ilinniartitaanerit pikkorissartitsinerillu amerlanerit ataatsimoortillugit nutaaliaanerusuni naleqqunnerusunilu ingerlanneqarsinnaasut. Tusagassiutit naapertorlugit 2024-mi nutaamik ilinniarfissamik pilersaarusiortoqarsimavoq, sanaartornermut missingersuutit 132 mio. koruunit missaanniittut.

Siumut isumaqarpoq takorluukkat taamaattut sukumiisumik misissorneqartariaqartut, kisianni aamma piviusorsioertumik akisussaassuseqartumillu nalilersorneqartariaqarlutik. Ukiuni makkunani ilinniartitaanermut tunngasuni sanaartugassanut annertuunik aningaasaliisoqarpoq, ilaatigut inuussutissarsiutinut ilinniarfimmut allanut tunngatillugu, taamaattumillu pingaaruteqarpoq pingaarnersiuinerit aningaasatigut tunngavissanik patajaatsunik toqqammaveqarnissaat.

Peqatigisaanik Siumut isumaqarpoq nassuiaasiortoqarnissaanut atatillugu Nuuk aamma Paamiut akornanni suliassanik pitsaanerusumik agguataarisoqarsinnaanera misissorneqartariaqartoq.

Imarsiornermik ilinniarfik ullumikkut Nuummi Paamiunilu immikkoortortaqaqarpoq, tassani assigiinngitsunik imarsiornermut tunngasunik ilinniartitaaneq pikkorissartitsinerlu ingerlanneqarlutik. Paamiut oqaluttuarisaanikkut imarsiornermut tunngatillugu nukittuunik misilittagaqarlutillu piginnaasaqarsimapput, ilaatigut tunngaviusumik ilinniartitaaneq, isumannaallisaanermut pikkorissaanerit aammalu ilinniartitsineq misilittagaqarfiullutik. Assersuutigalugu umiarsuarmi ikiortitut ilinniarneq Paamiuni ingerlanneqartarpoq. Siumumiit isumaqarpugut ilinniarfiit pioreersut atorluarneqarnissaat pisariaqarluinnartoq. Misissuinerimmi ersarissumik takutimmassuk ilinniartoqarfiit Nuup avataaniittut aamma atorluarneqarsinnaakutsooraluurtut.

Siumut isumaqarpoq taamaattumillu naleqquttuusoq misissussallugu ilinniartitaanerit imaluunniit pikkorissaanerit ilaat Paamiuni ingerlanneqarsinnaanersut imaluunniit annertunerusumik ingerlanneqarsinnaanersut, Nuuk suli qullersaqarfittut aammalu ilinniartitaanerit aqutsiviattut ingerlaannarsinnaatillugu.

Siumumut pingaaruteqarpoq imarsiornermik ilinniartitaanerit ineriartortinneqarnissaat Nuummi illulioertiternermut apeqqutaanani aammali nuna tamakkerlugu ilinniartitaanermut politikkimut, nunap immikkoortuini ineriartortitsinerimut aammalu nunatsinni tamarmi piginnaasatigut nukittorsaanermut tunngassuteqarnissaa.

Peqatigisaanik isumaqarpugut siunissami aaqqiissutissat uku eqqarsaatigalugit sularineqassasut:

- Imarsiornermi ilinniartitaanerup siunissami qanoq ineriartortinneqarnissaa,
- Nutaaliaanerusumik simulatorinik aammalu sannavinnik pisariaqartitsineq qanoq inissisimava?
- Aalisarnermik imarsiornermillu inuussutissarsiutillit suleqatigalugit ingerlanneqarnissaa,
- Imarsiornermut tunngasunik nutaanik ilinniartitaanernik pilersitsinissamut periarfissat suuppat?
- Aammalu nunap immikkoortuini immikkoortortat qanoq ineriartortinneqarsinnaappat?

Siumut taamaalilluni isumaqarpoq aalajangiiffigisassatut siunnersuut pitsaanerusumik paasissutissartalimmik aammalu siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aalajangiinissamut tunngavissamik pilersitseqataasinnaasoq.

Isumaqarpugulli aaliangiiffigisassaq piffissalernerneqartariaqartoq taamaattumik Siumumiit imaattumik allannguutissamik siunnersuummik saqqummiusserusuppugut:

Nuummi Imarsiornermik ilinniarfimmut aammalumi illunik allanik attartornerit tamakkiissut ilanngullugit ininik attartuinnarit allanngortinneqassasut, taamaasilluni Namminersorlutik Oqartussat nammineq illuuteqalissasut kiisalu illuutitit pioreersut atorluarneqarnissaat ilanngullugu imarsiornermik

ilinniarfiup inerisaqqinnissaa ilinniarfiillu allat ilanngullugit suliarineqassasoq. Taannalu siunissamut ungasinnerusumut naleqqunnerussanersoq pillugu nassuiaasiornissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Attartuinnarnermut nallersuullugu piginnittuunermi aningaasatigut, allaffissornikkullu, aammalu ilinniartitaanikkut kingunissaannik nassuiaat misissueqqissaarnertaqassaaq. Misissueqqissaarnermi ilinniarfiit avataaniit aningaasaliisoqarsinnaanera imaluunniit qanoq aningaasalersorneqarnissaa ilanngunneqassaaq. Misissuinerup inerinera Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq UPA 2027-imi.

Taamaattumik Siumut sinnerlugu siunnersuut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa innersuussutigaarput.

Qujanaq.

Erik Jensen, Siumut